

Módosítási javaslatok az oktatói-kutatói előmeneteli stratégia tudománymetriai szempontjaihoz

1. Bevezetés

Az ELTE BTK Kari Tanácsa 2018. december 6-án elfogadta a „Tudománymetriai szempontok az oktatói-kutatói előmeneteli stratégiához” című dokumentumot (a továbbiakban: tudománymetriai szempontrendszer (TSZ)), azzal a megjegyzéssel, hogy az abban meghatározott indikátorok finomhangolása és a gyakorlati tapasztalatok alapján történő kiegészítése és módosítása a későbbiekben lehetséges lesz. Ennek megfelelően 2019. március 28-án a Kar vezetése egyeztető értekezletet tartott, amelyen a Kar összes intézetének és önálló tanszékének képviselői jelen voltak. Az egyeztetésen részletesen megvitatásra kerültek a korábban írásban benyújtott javaslatok és kérdések. Az egyeztetésen az intézetek képviselői egyetértettek abban, hogy a tudománymetriai szempontrendszert több helyen szükséges lenne módosítani, valamint a Stratégiai Adatbázis hiányosságait kari szinten kezelni, ugyanakkor abban is egyetértés született, hogy ez nem a Kari Tanács által elfogadott rendszer átírását, hanem csak finomhangolását jelenti. Mindezek alapján a Kar vezetése az alább részletezett módosításokat javasolja a tudománymetriai szempontrendszerhez, szeptember 1-jei hatályba lépéssel.

2. Módosító javaslatok

2.1 Publikációs indikátor

2.1.1 Könyvek számítása

A TSZ 3.2.1.1 pont alapján „a könyvek, szerkesztett kötetek, monográfiák ugyanolyan értékkel számítanak az indikátor értékébe, mint a kisebb tanulmányok, aminek oka, hogy az egyes publikációkat minőségi szempontból nem lehet matematikai képletekben kifejezni”.

Javaslat: A tudományos könyvek kétszeres szorzóval számítsanak a publikációs indikátor számításánál.

Indoklás: A bölcsészettudományok területén a könyvek hagyományosan nagyobb súllyal esnek számításba, mint az egyéb típusú publikációk, ezért bár számszerűsíteni nem lehet egy tanulmány és egy könyv közötti minőségi különbséget, célszerű a fentiek miatt a könyveket kétszeres szorzóval beszámítani.

2.1.2 Recenziók számítása

A TSZ 3.2.1.1 pont alapján „a publikációs indikátor számításánál az MTMT-ben szereplő tudományos kategóriába tartozó közlemények vehetők figyelembe, kivéve az absztraktok, recenziók, doktori és habilitációs dolgozatok”.

Javaslat: A tudományos recenziók számítsanak be a publikációs indikátor értékébe 0.5-ös szorzóval.

Indoklás: A recenziók készítése tudományos jellegű munka, ezért elfogadható a kisebb szorzóval történő szerepeltetésük a publikációk között.

2.1.3 Egyéb kategóriájú publikációk

A TSZ 3.2.1.1 pont alapján „a publikációs indikátor számításánál az MTMT-ben szereplő tudományos kategóriába tartozó közlemények vehetők figyelembe, kivéve az absztraktok, recenziók, doktori és habilitációs dolgozatok”.

Javaslat: A tudományos közlemények mellett az MTMT-ben egyéb kategóriába sorolt közlemény is számítson be a publikációs indikátor értékébe abban az esetben, ha van legalább egy idézése tudományos kategóriájú műben.

Indoklás: Az egyéb kategóriájú közlemények sokszor tévedésből kerülnek ki a tudományos kategóriából az MTMT-ben, ezzel a megoldással ez nagyrészt orvosolható, illetve az olyan, nehezen besorolható munkák, mint pl. az internetes adatbázis is beszámítható, amennyiben azt tudományos munkákban idézik.

2.2 Idézettségi indikátor

2.2.1 Idézetek nem tudományos közleményekben

Jelenleg kizárólag a tudományos közleményekben szereplő idézések számítanak az idézettségi indikátorba.

Javaslat: Ha tudományos közleményt idéznek egyéb kategóriájú közleményben, az számítson be az idézettségi indikátor értékébe.

Indoklás: Sok esetben a tudományos közleményekre értékes hivatkozások mutatnak nem tudományos közleményekben (pl. policy papers).

2.3 Pályázati indikátor

2.3.1 Pályázatok számításának időbeli korlátja

A TSZ 3.2.4.1. pont alapján „a pályázati indikátor meghatározása során az utolsó öt év pályázati aktivitása kerül értékelésre a Stratégiai Adatbázisba az EPER-ből bekerült adatok alapján”.

Javaslat: Az utolsó öt év helyett a PhD óta eltelt időszak (PhD hiánya esetén a teljes életmű) pályázati aktivitása legyen figyelembe véve.

Indoklás: Ezzel a módosítással kiküszöbölhető, hogy egy hat évvel ezelőtt öt év futamidejű pályázatot nyert oktató nulla értékkel szerepeljen, mivel jelenleg csak a beadás időpontját figyeli a rendszer. További módosításokra lehet szükség ezzel kapcsolatban a későbbiekben, mivel a pályázatok futamidejét is figyelembe kellene venni, így egy futó pályázat nem csak a beadás évében, hanem a teljes futamidő alatt beszámítana az indikátorba. Egyelőre az EPER és a STA összehangolásának hiányosságai miatt ez a funkció nem valósítható meg, mivel a STA nem ismeri a pályázatok futamidejét. Ezzel kapcsolatban folyamatban vannak az egyeztetések.

2.3.2 Pályázati részvétel nem témavezetőként

A TSZ 3.2.4.1 pont alapján „csak azok a pályázatok számítnak továbbá, ahol a pályázó témavezetőként, vagy résztéma vezetőként vesz részt a pályázatban”.

Javaslat: A témavezetés és résztéma vezetés mellett a nyertes pályázatokban való részvétel is kerüljön beszámításra 0.3-as szorzóval.

Indoklás: A nyertes pályázat tudományos megvalósítása és véghezvitele nem kizárólag a témavezető, illetve a pályázatot beadó tudományos munkája és érdeme, hanem az abban résztvevő kutatóké is.

2.3.3 Az EPER-ben nem szereplő pályázatok

A TSZ 3.2.4.1 pont alapján a pályázati indikátort az „EPER-ből bekerült adatok alapján” számítja ki a rendszer.

Javaslat: Az EPER-ben nem szereplő pályázatok esetében, illetve az EPER létrehozása előtti pályázatok esetében a ténylegesen megvalósult, nyertes, tudományos kutatási pályázatok kerüljenek ugyanolyan mértékben beszámításra a témavezetők, résztéma vezetők és résztvevők esetében egyaránt, mint az EPER-ben szereplő pályázatok. Az egyéni ösztöndíjak közül az ÚNKP, a Magyary, a Bolyai és a Bolyai+ ösztöndíjak számíthatók be. Mivel a STA és az EPER ilyen irányú fejlesztése nem várható a közeljövőben, ezt az információszolgáltatást kari szinten kell megoldani. A javaslat alapján a sta-btk.elte.hu oldalon az oktatók személyes tudománymetriai adatainál létrehozunk egy pályázati bejelentő adatlapot, ahol az EPER-ben nem szereplő pályázatok adatait online fel tudják vinni a pályázók és résztvevők. A felvitt adatokat a Doktori és Tudományszervezési Iroda munkatársai ellenőrzik, majd jóváhagyást követően azok automatikusan beszámításra kerülnek a pályázati indikátor értékébe.

Indoklás: Számos olyan – akár nagy, nemzetközi – pályázata van/volt a BTK oktatóinak, ami valamilyen oknál fogva nem szerepel az EPER rendszerében. Ezek beszámítása a pályázati tevékenységbe feltétlenül szükséges.

2.4 Összesített indikátor

A tudománymetriai szempontrendszer 3.3.1. pontja alapján az összesített indikátor számításánál „az egyes indikátorok legmagasabb értéke 10-ben van maximalizálva, ezzel elkerülhető a kiugróan magas indikátorértékek torzító hatása az összesítésben”.

Javaslat: az egyes indikátorok ne legyenek 10-ben maximalizálva az összesített indikátor számításánál.

Indoklás: A kiugróan magas indikátorok teljes mértékben számítsanak be az összesített indikátor értékébe, ezzel elősegítve, hogy a valamelyik területen kimagasló teljesítmény javítsa az összesített indikátor értékét.

2.5 Egyebek

2.5.1 Tartós távollétek nyilvántartása

Jelenleg a rendszer nem tudja figyelembe venni a tartós távolléteket az éves átlagok számításánál, mivel erre vonatkozóan semmilyen adatot nem áll a rendelkezésünkre.

Javaslat: Az EPER-ben nem szereplő pályázatok mintájára hasonló adatlapot hozunk létre a sta-btk.elte.hu oldalon, ahol a különböző típusú tartós távolléteket (pl. GYES, GYED, fizetés nélküli szabadság, stb.) az oktatók fel tudják tüntetni. A Humánpolitikai Iroda ellenőrzi az adatokat és jóváhagyásuk után ezek az évek automatikusan kiesnek az éves átlagok számításából.

Indoklás: Tartós távollét esetén nem várható el, hogy ugyanolyan éves átlagokkal rendelkezzenek az oktatók, mintha ezalatt tudományos munkát tudtak volna végezni, különösen GYES, GYED, vagy tartós betegség esetén. Nem számít viszont ebbe a kategóriába az alkotói szabadság.

Budapest, 2019. június 4.

Dr. Bartus Dávid
tudományos és kutatásszervezési ügyek dékánhelyettese